

Dosarul nr. 3ra-971/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Roșca împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea și achitarea pensiei,

împotriva deciziei din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot și a fost menținută hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 19 februarie 2018, Gheorghe Roșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea și achitarea pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 13 ianuarie 2016 a demisionat din funcția de comandant al Companiei Râșcani a Batalionului de Patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare, solicitând inclusiv calcularea și achitarea pensiei pentru efectivul de ani lucrați în cadrul organelor afacerilor interne.

Ulterior, s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea pensiei, însă, prin scrisoarea nr. 2554/3174 i-a fost comunicată decizia nr. 21709-2 din 23 octombrie 2017.

Gheorghe Roșca a menționat că, la data de 23 noiembrie 2017 a depus cerere cu privire la modificarea deciziei de stabilire a pensiei, în contextul în care la analiza acesteia se atestau mai multe inadvertențe.

Reclamantul a invocat prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544 din 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne, conform căruia mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) – 20 % din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limita de vârstă sau din motive de boală – 55 % din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) – 3 % din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 % din aceste sume.

A explicat că, la stabilirea pensiei Casa Națională de Asigurări Sociale nu a ținut cont de prevederile art. 16 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1544 din 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne care notează că, se majorează pensia pentru vechime în muncă militarilor care au îndeplinit serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace – cu 135 de lei.

Reclamantul a precizat că, deși este documentat ca participant la luptele de apărare a independenței și integrității, desfășurate în 1992 în stânga Nistrului, pensia nu i-a fost majorată cu 135 de lei.

A comunicat că a fost reflectată eronat și data stabilirii pensiei ca fiind 7 iunie 2016, așa cum, cererea de calculare și plata a pensiei a fost depusă încă la 13 ianuarie 2016, dar, în condițiile în care, Gheorghe Roșca și Inspectoratul General al Poliției se aflau în litigiu relativ contestării concedierii petiționarului, abia la data de 5 octombrie 2016, odată cu soluționarea cauzei de către Curtea Supremă de Justiție, petiționarul a obținut dreptul de a reclama încasarea pensiei.

În opinia reclamantului nu îi poate fi imputată culpa întârzierii solicitării dreptului la pensie. Dimpotrivă, vinovăția pentru neachitarea pensiei începând cu data de 13 ianuarie 2016, o poartă Inspectoratul General al Poliției, care a tergiversat plata pensiei.

A subliniat că, în condițiile în care la data de 30 decembrie 2016, prin hotărârea Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a preluat atribuțiile autorității de stabilire și plată a pensiei pentru colaboratorii organelor afacerilor interne, a intervenit cu cerere anume în adresa respectivei entități.

Gheorghe Roșca a afirmat că, Casa Națională de Asigurări Sociale urma să aplice dispozițiile art. 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care statuează că, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândul militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă, cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Totodată, sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

Astfel, reclamantul a susținut că, Casa Națională de Asigurări Sociale urma să stabilească și să-i achite pensia începând cu 13 ianuarie 2016, și nu din 7 iunie 2016. Însă, contrar celor indicate, solicitările reclamantului au fost ignorate și prin răspunsul nr. R-2224 din 15 ianuarie 2018, prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă.

Gheorghe Roșca a solicitat anularea refuzului nr. R-2224 din 15 ianuarie 2018, obligarea de a modifica decizia nr. 21709-2 din 23 octombrie 2017, după cum urmează: stabilirea procentului de pensie de 70 % din quantumul soldei, majorarea pensiei cu 135 de lei/lunar, reieșind din participarea reclamantului la acțiuni de luptă în timp de pace, indicarea datei de stabilire a pensiei fără termen din 13 ianuarie 2016; obligarea de a achita diferența rezultată din solicitările de modificare a pensiei stabilite prin decizia nr. 21709-2 din 23 octombrie 2017, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Gheorghe Roșca. A fost anulat parțial refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale materializat în răspunsul nr. R-2224/17 din 15 ianuarie 2018, în partea stabilirii quantumului pensiei reclamantului în proporție de 67 % din suma soldei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să modifice decizia nr. 21709-2 din 23 octombrie 2017 după cum urmează: se stabilește quantumul pensiei lui Gheorghe Roșca în proporție de 70 % din suma soldei. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să îi achite reclamantului Gheorghe Roșca diferența rezultată din modificarea pensiei stabilită prin decizia nr. 21709-2 din 23 octombrie 2017. Pretențiile reclamantului cu privire la majorarea pensiei cu 135 lei/lunar, reieșind din participarea lui Gheorghe Roșca la acțiuni de luptă în timp de pace, indicarea datei de stabilire a pensiei fără termen din 13 ianuarie 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca nefondate.

Prin decizia din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot și a fost menținută hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că Casa Națională de Asigurări Sociale în mod eronat a stabilit că pensia lui Gheorghe Roșca urmează a fi calculată în mărime de 67 % din quantumul soldei, așa cum, la stabilirea quantumului soldei din care se calculează pensia reclamantului, Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat în mod eronat prevederile legislației în vigoare.

Instanțele de judecată au conchis că la 7 iunie 2016 stagiul necesar pentru stabilirea pensiei era de 22 ani 6 luni, iar la data depunerii cererii de pensionare Gheorghe Roșca avea o vechime totală în serviciu de 27 ani 6 luni 15 zile, respectiv Casa Națională de Asigurări Sociale urma să calculeze și să stabilească lui Gheorghe Roșca pensia în proporție de 70 % din quantumul soldei. Or, dacă se scade din perioada totală de muncă a reclamantului perioada de 22 ani 6 luni (vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei până la 1 iulie 2016), atunci se primește o diferență de 5 ani 15 zile, care urmează a fi calculată cu 3 % pentru fiecare an din suma soldei și constituie 15%.

Cât privește cerința reclamantului de majorare a pensiei cu 135 de lei, instanțele au considerat-o ca fiind neîntemeiată, deoarece Gheorghe Roșca nu a făcut dovada că a luat parte la acțiuni de luptă pe timp de pace. Or, persoanele care au participat la acțiuni de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, beneficiază lunar de o alocație în mărime de 100 de lei.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au respins și pretenția privind stabilirea pensiei începând cu 13 ianuarie 2016, întrucât reclamantul/apelantul nu a făcut dovada depunerii unei cereri de stabilire și calculare a pensiei la 13 ianuarie 2016.

Or, după cercetarea dosarului de pensionare a lui Gheorghe Roșca s-a stabilit că ultimul a depus cerere de stabilire a pensiei la data de 7 iunie 2017.

La data de 4 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, fiindcă în speță, pensia intimatului a fost calculată corect.

Recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă să fie respinsă integral.

La 19 iulie 2019, Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot a depus recurs împotriva deciziei din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că, consideră soluția instanțelor ierarhic inferioare una nefondată.

A menționat că, instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia aplicată și a interpretat eronat legea materială (art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă).

Gheorghe Roșca a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin referința depusă la data 6 septembrie 2019 Inspectoratul General al Poliției a solicitat respingerea recursului depus de către Gheorghe, ca fiind neîntemeiat cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 martie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile depuse la 14 iunie 2019 și respectiv 19 iulie 2019, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, ca inadmisibile.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale și de către Gheorghe Roșca, reprezentat de avocatul Alexandru Bot, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu